

2014

Spillkråkan - intresseförening för kvinnliga skogsägare

Verksamhetsberättelse för 2014

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Så har ännu ett år i Spillkråkans historia lagts till handlingarna. Ett härligt, kreativt och nyskapande år med fler medlemmar, fler aktiviteter och fler idéer om hur vi ska göra ännu bättre utbildningar och ännu intressantare seminarier.

Det är också tillfredställande att konstatera att media, forskare och politiker intresserar sig för Spillkråkans verksamhet och föreningens bidrag till en mer jämställd skogsnäring, där det är lika självklart för kvinnor som för män att vara aktiva skogsägare.

Styrelsen är väldigt nöjd med det år som gått – och hoppas att medlemmarna ska bli lika nöjda som vi vid läsningen av årets verksamhetsberättelse.

Berith Wikström

Styrelsen

Ordförande i styrelsen har Berith Wikström varit, som särskilt ansvarar för medlemskommunikationen. Övriga styrelseledamöter och deras särskilda ansvarsområden har varit:

Ann Gardulf,	- långsiktiga kontakter samt sponsring
Anna Lena Carlsson	- webbredaktör samt omvärldsbevakning
Beverly-Ann Bjerke	- kontaktperson för stammar och temagrupper
Eva Fröderberg,	- utbildningsansvarig, långsiktiga kontakter
Gabrielle Barnekow,	- kassör
Katla Kindestam Nilsson	- kontaktperson för stammar
Kärstin Nilsson Björk	- utbildningsfrågor, lokalansvarig
Mona Nyberg	- sekreterare, medlemsansvarig och medlem i kommunikationsgruppen

Styrelsen har haft nio protokollförda möten.

AKTIVITETER FÖR MEDLEMMARNA

Vid årsskiftet 2014/2015 omfattade medlemsregistret 361 stycken medlemmar. Förra årsskiftet var vi 318.

Årsmötet

27 april - Carina Håkansson om skogskonjunkturen

- Allt som man kan göra av olja kan man också göra av trä! "Krisen" handlar bara om en vanlig strukturomvandling! Det hävdade Carina Håkansson, VD för Skogsindustrierna, på Spillkråkans årsmöte

Årets studieresa till Norge

57 Spillkråkor samlade framför Norges äldsta stavkyrka.

Spillkråkans resor är väldigt uppskattade. Denna gång besökte vi Norge med alla dess fjordar och fjäll, träffade vår norska systerförening Kvinner i skogsbruket och deltog i deras konferens *Rekrytering och mångfald i skogsbruket*.

Vi fick också en föreläsning av *Björn Johansson*, Moelvns vd, om kvinnor i skogsbruket och om hur man maximerar timmerandelen i sin skog.

Victor Bjørnli Hansen AT Skog redogjorde för det norska skogsbrukets ibland komplicerade förutsättningar i ett landskap bestående av höga berg och djupa dalar. Dessutom härlig samvaro och många skratt, såklart!

SPILLKRÅKAN I MEDIA

Att Spillkråkan uppmärksammas i media betyder att skogsägande kvinnor i hela landet får veta att vi finns och att vi arbetar för en skogsnäring där det är lika självklart för kvinnor som för män att vara aktiva skogsägare.

Skogsekot om Spillkråkan och jämställdheten i skogen

Kunskap är makt.

- Kvinnorna själva drar sitt strå till stacken genom att ta till sig massor av värdefull kunskap – tillsammans i Spillkråkan till exempel. Men det räcker inte, skogsnäringen måste ta sitt ansvar också och öppna upp för kvinnorna. Det säger Spillkråkans ordförande, Berith Wikström, i landets största skogstidning, skogsstyrelsens Skogseko.

Camilla Logarn sparar skog för en halv miljon

P1 Morgon 19 nov

Det berättar hon för [radions P1 Morgon](#). Frivilligt. För naturens skull. Allt apropå att Skogsstyrelsen ser att stora och små skogsägare faktiskt har avsatt mer skog än man tidigare trott. Camilla är medlem i Spillkråkan och tycker att skogsägare är bra på frivillighet under ansvar. På facebook finns mer info. 418 personer har läst detta på facebook och förhoppningsvis inspirerats av Camilla!

Nätverk öppnar dörren för kvinnliga skogsägare

Skogskällingarna, Skogsägarkvinnorna, Skogskvinnor, Spillkråkan, Grenverket, Dryaderna, Skogskvinnorna i Värmland ... Olika nätverk som hjälper kvinnliga skogsägare att bli framgångsrika skogsföretagare, tipsar Skogseko i en specialbilaga till Skogseko nr 3/14.

Mentorer och nätverk ovärderliga för Katarina

I SKOGEN nr 10:2014 berättar Katarina Brunnström om hur hon efter makens hastiga bortgång tog över den stora – sedan sju generationer familjeägda - sätesgården om dryga 600 ha.

- Utan svärfar Åge och nätverk som Spillkråkan hade det inte fungerat, slår hon fast. Nätverken behövs för att kvinnorna ska kunna stötta varandra i en väldigt mansdominerad miljö, säger Katarina som inledningsvis var väldigt förvånad över bristen på jämställdhet i skogsnäringen.

Det räcker inte att sköta sina träd – man måste sköta sin ekonomi lika noggrant

Maria Westrin Wernström firade sin 50-årsdag innan hon satsade 100 procent på skogen. Men sen har det gått undan. 120 ha är idag nästan 400 och skogen är dessutom ett känslomässigt centrum för hela familjen.

Maria ser ändå först och främst strikt ekonomiskt på verksamheten. För tidningen Norrskogen berättar hon att hon regelbundet går igenom ekonomi, åtgärdsbehov och särskilda satsningar med sin skoglige rådgivare och att den planen följs och följs upp kontinuerligt i ett ständigt flöde.

SPILLKRÅKAN OCH FORSKNINGEN

När det handlar om forskning om kvinnors skogsägande blir Spillkråkan ofta ombedd att dela med sig av sitt sätt att arbeta och verka.

Future forests

Under 2014 medverkade Spillkråkan i en av Future Forests aktörsstudier, nämligen den om skogsbruk och energi. Forskare från FOI (Totalförsvarets forskningsinstitut) har sammanställt sammanlagt fyra aktörsgruppers visioner om den önskade framtiden om 40 år och arbetet har presenterats bl a på Almedalsveckan. Arbetet fortsätter 2015.

Forskargrupp om vägar till kvinnors skogsägande

En forskargrupp från Japan önskade genomföra ett antal intervjuer för att undersöka hur vägarna till ett aktivt skogsbrukande ser ut för kvinnor i olika länder. Några Spillkråkor intervjuades på plats i Stockholm av forskarna och på Norderes uppmanades andra att fylla i och skicka in sina svar via en enkät. Enkätfrågorna var inte väl anpassade för svenska förhållanden och svarsfrekvensen har pga detta varit låg.

Svensk skogspolicy och skogsförvaltning

Emmeline Lazlo Ambjörnsson är doktorand på Kulturgeografiska institutionen på Stockholms universitet. Hon forskar om svensk skogspolicy och skogsförvaltning med fokus på genus. Just nu håller hon på med en studie om de nätverk för kvinnliga skogsägare som har etablerats i Sverige i syfte att få en bättre bild av hur den svenska skogen förvaltas och därmed ska kunna skapa bättre underlag för policy när det gäller såväl förvaltning som jämställdhet inom skogsbruket. Flera Spillkråkor har intervjuats.

MÄSSOR OCH KONFERENSER

Framtidens hållbara skogsbruk

– med fokus på vattenmiljöer och jämställdhet

Projektet Friskare Skogsvatten med bas i Skellefteå arbetar med att genomföra kompetensutvecklingsinsatser i syfte att skapa ett långsiktigt och hållbart skogsbruk, vilket kräver större naturvårdshänsyn och fler aktiva ägare. För att uppnå detta är jämställdhet ett viktigt perspektiv. Därför var Spillkråkan inbjuden att medverka och representerades av Berith Wikström, som höll ett

föredrag med rubriken ”*Fler kvinnor, grönare skogar och friskare vatten*”.
Dagstidningen Norran skrev uppskattande om Spillkråkans insats.

Linnéuniversitet ”Skogs- och trädagen 22 nov Sthlm

Linnéuniversitet arrangerade sin traditionella ”*Skogs- och trädagen 2014 i Stockholm – tema Skog på distans*” lördag den 22 nov. Spillkråkan var en av utställarna och spillkråkan Maria Westrin Wernström var en av talarna.

SPILLKRÅKANS PÅVERKANSARBETE

Glöm inte skogsägarna!

Den uppmaningen riktar Spillkråkan till landsbygdsministern Eskil Erlandsson, som svar på ministerns utmaning till skogsbranschen om att man ska intensivifiera sitt jämställdhetsarbete. Det sker stora saker när det handlar om skogen som arbetsmarknad ... men mindre när det handlar om kvinnor som skogsägare, skriver Spillkråkan i sitt yttrande.

Hearing om nationellt skogsprogram

Hearing den 24 april om det nya nationella skogsprogrammet - Spillkråkans Berith Wikström instämde i Landsbygdsminister Eskil Erlandssons uppfattning att det inte blir bättre än vad vi tillsammans gör det till - och tillade dessutom att man måste se till att jämställdhetsperspektivet följer med i processen ... ”*kvinnor och män ska ha samma möjligheter att äga och bruka skog och att arbeta i eller driva företag inom skogsnäringen*” som Eskil Erlandssons departement har slagit fast.

KOMMUNIKATION MED MEDLEMMAR OCH ANDRA INTRESSENTER

Under året har hemsidan www.spillkrakan.se informerat omvärlden och medlemmarna om aktiviteter i Spillkråkans regi. Spillkråkans nyhetsbrev Kråkröret har utkommit med fem nummer och skickats ut till medlemmarna per mail. Spillkråkans facebookside har legat uppe i drygt två år och gillades av 173 personer vid årsskiftet 2014-15, en ökning under detta år med mer än 100 personer.

STAMMARNAS VERKSAMHET

Spillkråkan arbetar med lokala nätverk - stammar - och sådana finns idag för Mälardalslänen/Stockholm, för Dalarna, för Östergötland, för Skåne, Norrland och för Örebro län.

Kontaktpersoner är:

Stockholm/Mälardalslänen:	Berith Wikström, 070-568 27 17
Östgötastammen:	Katla Kindestam-Nilsson 070-639 71 31
Skånestammen:	Birgit Timner 073-407 00 88
	Katarina Brunnström 070-317 77 67
Norrlandsstammen:	Kerstin Grahnén 070-6910871
	Beverly-Ann Bjerke 070-214 18 56
Örebrostammen:	Ingegärd Wedendal 070-513 76 65,
	Marianne Björklund 070-3344652.
Dalastammen:	Ingrid Talu ingrid.talu@swipnet.se ,
	Eva Åkerlund evaakerlund@telia.com

Stockholm – Mälardalen

18 feb - Deklaration och redovisning

Den 12 maj är det dags igen. Då ska deklarationen vara inlämnad. Vänta inte till sista minuten utan börja fundera redan nu!

Ida Bååth, auktoriserad redovisningskonsult och kontorschef på Lrf konsult i Katrineholm guidade oss kring bl a räntefördelning, periodiseringsfonder, expansionsfonder, skogskontoavsättning samt vad momsreglerna innebär för oss.

27 mars - Avverkning och avtal

Skogskonjunkturen har vänt – hoppas vi – och då blir det roligare att sälja skog. Men hur gör man? Var finns fallgroparna? Vilka bestånd ska man välja? Vilka avverkningsformer finns det? Hur får jag bästa priset och hur jämför jag virkesköpare? Och vad ska man tänka på när man avtalar om olika skogsvårdsåtgärder. Ställer klimatförändringarna allting på huvudet nu? Frida Pihl och Dan Månsson, skogsvårdskonsulenter på Skogsstyrelsens kursgård i Ladvik hjälpte oss att reda ut begreppen.

9 okt - Vad är min skog egentligen värd?

Den frågan ställer man sig som skogsägare både nu och då. Om man vill generationsskifta, om man vill sälja, försäkra den, låna pengar på den – eller bara av ren nyfikenhet!

Vad kan man då göra för att öka eller minska det värdet? Är en reglering av värdet, uppåt eller nedåt, önskvärt inför exempelvis en ägarförändring?

Sara Nilsson, skogsmästare och kundansvarig på Landshypotek, hjälpte oss bena ut frågorna

4 dec - Julbord på Mälardrottningen

Alla medlemmar från norr till söder är välkomna till Spillkråkans julbord på fartyget Mälardrottningen.

Hela fartyget andas julstämning och är vackert dekorerat. Först serveras den traditionella glöggen. Sedan ett klassisk svenskt julbord med marin touch, goda egna sillinläggningar, handtrillade köttbullar, paté och skinka från glada grisar. Efter allt det goda kalla och småvarma, bjuds det på kaffe och ett stort gottbord med allt från det traditionella julgodiset till tårter, choklad, tryffel och exotisk frukt.

UTBILDNINGAR

För första gången arrangerades 2014 en fortsättningskurs i skogsbruk. Den blev väldigt uppskattad och planer finns på att låta den ingå i Spillkråkans permanenta kursutbud. Arbetet med att tillsammans med Skogsstyrelsen möjliggöra att Spillkråkor ska kunna ta skogsbruksexamen fortsätter också.

Grundkurs i skogsbruk

Är du ny skogsägare eller känner att du nu äntligen har tiden att koppla greppet på din skogsfastighet? Gör som massor av nöjda Spillkråkor – gå vår uppskattade grundutbildning i skogsbruk: Sex kvällsträffar i Stockholm samt en heldag på Skogsstyrelsens kursgård i Ladvik utanför Vaxholm. Massor av nya vänner att prata skog med på köpet!

Röjningskurs

Röjningen är skogsvårdens a och o. Under ledning av skogskonsulent Dan Månsson tränas både röjsågshandtering och utsyning av de träd som ska röjas bort, samt de metoder som finns för att mäta att man fått det eftersträvade stamantalet.

Fortsättningskurs i skogsbruk

Hur använder jag skogsbruksplanen för att planera åtgärder på den egna fastigheten? Vad gör jag om skogen blåser ned eller om det blev körskador vid senaste gallringen? Vilka är skogsvårdslagens vanligaste ”måsten” när det gäller miljöhänsyn och naturvårdsmål – inte minst viktigt nu med alla klimatförändringar. Och ... skogsägarens viktigaste ögonblick, hur styr jag en virkesförsäljning i mål?

Skogsbruksexamen

Alla Spillkråkor som har genomgått olika utbildningar i Spillkråkans regi har fått ett formulär som man kan fylla på med sina kurser. Efter ett visst antal poäng erhåller man, om man vill, Skogsstyrelsens skogsbruksexamen.

Skånestammen

Årets aktiviteter gick först ut på att lära känna Skogsstyrelsens utbud av tjänster.

Mina sidor

Informationskväll på Skogsstyrelsen, Hässleholm, mars -14. Målet var att kunna utnyttja alla delar av den information om den egna skogsfastigheten som finns på 'Mina sidor'.

Förstå din skogsbruksplan

Skogsstyrelsen Höör, april -14. Målet var att kunna tolka skogsbruksplanen både teoretiskt och praktiskt. Vi utförde detta i medlemsskog.

Välja trädslag efter stormarna

Maj -14. Inbjudan från Skånes Skogs- och Betesvårds förening till skogsdag: Flera spillkråkor deltog. En spillkråka skriver dessutom artikel i Skånska Lantbruk efter varje sådant heldagsmöte.

Skogsbilväg/lövröjning

Skogsdag anordnad av Hushållningssällskapet sept -14. Målet är att se hur man kan renovera skogsbilvägar samt se olika bestånd i behov av plantering, röjning och slutavverkning.

Markskador och markkompaktering vid avverkning

Inbjudan av Skogs o Betesvårdsföreningen 19 nov.

Mistra Future Forests forskningsprojekt.

Planer för ett hållbart skogsbruk i en klimatförändrad värld. 4 medlemmar deltog.

Julfest

Mat och information om plantering och skötsel av pyntegrönt (december) Vi binder våra egna kransar.

Östgötastammen

Årets första träff, **27 mars**, var på Danske Bank i Linköping. Där pratade lant-och skogsbruksrådgivaren Eva Wall med flera. Deltog gjorde 13 spillkråkor, men även ett 10-tal andra kvinnliga skogsägare med koppling till Danske bank.

Lördagen **10 maj** var 17 kvinnliga skogsägare på besök på Urnatur i Ödeshög. Håkan och Ulrika valde att tjäna pengar på sin skog på ett annorlunda sätt, istället för att avverka behöll de sin gammelskog och 2007 öppnade Urnatur sina dörrar till skogseremitaget, en plats för vila och eftertanke och en mötesplats för visioner. Här ordnas även inspirerande konferenser i skogseremitaget, dagskonferenser, kurser, aktiviteter och fester. Håkan och Ulrika vann stora turismpriset 2006.

Höstens första träff var på Boxholms skogar **20 september** med fokus på tallskötsel, trots stort vilttryck. Vi fick en fanstatisk dag där skogsvaktare Peter Wallin guida oss runt i olika tallbestånd. Vi var 13 stycken glada och nöjda spillkråkor som efteråt åkte hem med tankarna - att det går att odla tall i södra Sverige om man bara vill!

Efter branden i Västmanland skrevs det mycket i skogstidningarna om skogsägaren har sin fastighet rätt försäkrad. Utifrån det bestämde oss för att kontakta Länsförsäkringar Östergötland. Så den **5 november** var vi 10 nyfikna spillkråkor som lyssnade och ställde många frågor om våra försäkringar i skogen men även för de eventuella hus vi hyr ut m.m.

Den **12 november** var det klimat och miljökonferens i Linköping. Arrangörer var Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen, Holmen och Södra. Här var vi 5 deltagare från Östgötastammen. Mycket intressant, tankvärt och lärorikt.

Årets sista aktivitet, **8 december**, började vi med julbord på Wärdshuset i Gamla Linköping. Därefter bytte vi lokal och fick lyssna på Lars Klingström från skogshistoriska sällskapet. Vi var 15 Spillkråkor som deltog.

Örebrostammen

24 februari – Avtal & kontraktsskrivning

Susanna Mårtensson på Skogsstyrelsen i Örebro gav oss en mycket lärorik kurs i vad skogsägaren skall tänka på vid kontraktsskrivning och uppföljning efter utfört arbete.

12 oktober – Besök i medlemsskog.

En trevlig och intressant dag hos Elisabeth Sander i Ingelshyttan. Vi fick se en nyplantering av ek på inhägnad åker. Plantorna hade köpts och hämtats av Elisabeth själv i Finland. Vidare fick vi demonstration av markberedning med en så kallad cutter, som gör en liten planteringsgrop istället för fåror, som vid traditionell markberedning. Dagen avslutades med härlig paj och intressanta diskussioner om skog och Spillkråkans verksamhet.

25 november – Studiebesök på Billerud Korsnäs.

Vi besökte Billerud Korsnäs kartong och pappersbruk, som ligger i Frövi. Håkan Krantz informerade om hela koncernen, som består av 8 produktionsanläggningar i Sverige, med 4300 anställda, därav 600 i Frövifors. Här tillverkas så kallad "Consumer Board" dvs kartong till olika vätskeförpackningar bl.a. till mjölk. Vi fick se fabriken där 70 ton kartong per timme tillverkas. Johan Karlhager informerade om Billerud Korsnäs Skog, som köper in råvaran för all tillverkning.

Dalastammen

Skogsmöte hos Eva Åkerlund i Hjulbäck, Dalarna i augusti.
Omarrondering diskuterades.

Onsdagen 22 oktober: information om Spillkråkan på Hembygdsgården Orsa.
Torsdagen 27 november på möte om Besparingsskogen Orsa.

Norrlandsstammen

Långa avstånd försvårar för stammens medlemmar att träffas. Kommunikation har skett enligt maillista.